

С Т А Н О В И Щ Е

От: **ПРОФ. Д-Р ГАЛИНА ГЕОРГИЕВА КУРТЕВА**,
професионално направление: 3.7. *Администрация и управление*,
научна специалност: *Социално управление*
ВУ/ Научна организация: *Бургаски свободен университет*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.7 *Администрация и управление*, научна специалност „Администрация и управление (регионално развитие)“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Радослав Стефанов Костев**

Тема на дисертационния труд: „Значение на транспортен коридор № 9 за регионалното развитие на България”

Научен ръководител: **доц. д-р Камен Димитров Петров**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед № 1013/09.04.2021г. на Зам. Ректора по НИД и международното сътрудничество на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Регионално развитие” във факултет „Управление и администрация” на УНСС по научна специалност „Администрация и управление (регионално развитие)” съгласно Заповед № 1298/30.04.2018г. на Ректора на УНСС. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 17.04.2018г. – 17.04.2021г. Съгласно Заповед № 1035/12.04.2021г. на Ректора на УНСС докторантът Радослав Стефанов Костев е отчислен с право на защита.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд на тема „Значение на транспортен коридор № 9 за регионалното развитие на България” има класическа структура – увод, три глави, заключение и списък на използваната литература. *Обемът на разработката е повече от задоволителен* - 207 стр., в т.ч. и 16 приложения в обем 16 страници. *Съдържанието е добре балансирано по глави и параграфи*. Основният текст е подкрепен с 35 фигури и 27 таблици.

В дисертационния труд е изследван един актуален за регионалната политика проблем, свързан с начина на възприемане на процеса на европейската интеграция и конструирането на европейската идентичност. Докторантът обосновава актуалността на инфраструктурните коридори за насърчаването на социално-икономическото развитие и формирането на една съвършено нова общественно-икономическа структура, като подчертава значимостта на въздействието им върху териториалната организация на протичащите обществени, икономически и урбанизационни процеси. В този контекст докторантът задълбочено изследва връзката между повишаването на социално-икономическото развитие на регионите в България и изграждането на инфраструктурен коридор № 9 с прилежащата му зона на гравитация. Трябва да се отбележи и значимостта на дисертационния труд от гледна точка на това, че научните теории в регионалната наука се доразвиват през призмата на инфраструктурните коридори.

Предметът на изследването е развитието на районите за планиране в България, попадащи в обхвата на инфраструктурен коридор № 9. Обектът - трасето на коридор № 9 и влиянието му върху социално-икономическото и пространствено развитие на непосредствено свързаните с него територии.

Основната теза на автора е, че съществува връзка и зависимост между изграждането на транспортната инфраструктура по коридор № 9 и социално-икономическото развитие на районите за планиране, през които преминава. За доказването на своята теза докторантът си поставя за цел да направи оценка и анализ на влиянието на инфраструктурен коридор № 9 върху регионалното развитие и преминаването му през районите за планиране в България. Обект на проверка са две хипотези. Първата - съществуват тесни връзки и зависимости между количеството на превозените товари и осигуреността от съответния вид и клас транспортна инфраструктура. Втората - увеличаването на превозите на товари води до увеличаване в стойностите на основни икономически показатели на районите и областите. За изпълнение на изследователската си цел, докторантът си поставя няколко задачи: да разгледа основните теоретични

постановки и методологически подходи свързани с инфраструктурата и регионалното развитие; да направи пространствена оценка и анализ на инфраструктурен коридор № 9; да анализира и оцени връзката между основните статистически регионални показатели спрямо инфраструктурната осигуреност и функционалното геоикономическо развитие на областите и прилежащите им пространствени ареали; да очертае насоките и тенденциите на регионално, национално и международно ниво, произтичащи от регионалното развитие на инфраструктурен коридор № 9.

Обобщената ми оценка е, че докторантът коректно обосновава актуалността на проучваната от него проблематика, ясно е очертал целта и обекта на дисертационното си изследване, и е дефинирал правилно основната си теза.

За да докаже основната теза на дисертационния си труд докторантът проучва, анализира и систематизира различни литературни и информационни източници. Представеният списък съдържа 161 източника (книги, статии, електронни ресурси с открит достъп) на български и английски език. *Използваната литература е разнообразна и фокусирана към изследвания научен проблем, уместно и коректно е цитирана.*

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Основните резултати от изследването са представени в отделните части на дисертационния труд:

Първа глава: Изяснен е понятийния апарат и методологическия подход за изследване на регионалното развитие, повлияно от функционирането на инфраструктурните коридори.

Втора глава: Изяснена е спецификата на инфраструктурен коридор № 9, като е изтъкната социално-икономическа характеристика на зоната на гравитация на коридор № 9. Изготвена е оценка на влиянието на инфраструктурен коридор № 9 върху регионалното развитие.

Трета глава: Изведени са тенденциите в развитието и управлението на инфраструктурен коридор № 9 и предизвикателствата за регионалното развитие на България. Очертани са насоките за трансгранично сътрудничество; възможностите за изграждане на инфраструктурни обекти и прилагане на екологични политики в прилежащите зони на коридор № 9 в България; както и перспективите за формирането на агломерационни ареали и технологични зони с мрежи от ново поколение в рамките на инфраструктурен коридор № 9.

Методологията на изследването, включва приложението на разнообразен изследователски инструментариум: системен подход,

картографски подход, сравнителен анализ, статистическия анализ на данни, количествен анализ, мрежови подход, методи на регионален анализ, социологически изследвания и интервюта и ретроспективен анализ.

Обобщената ми оценка е че, резултатите в дисертационния труд имат теоретичен, методологичен и приложен характер и кореспондират изцяло с поставените задачи в увода на дисертационния труд, което е основание да се отчете успешната детайлна реализация на основната цел на разработката. Приложената от докторанта методология при изследването му позволява успешно да аргументира научната си теза.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам претенциите на докторанта за приносните моменти в дисертационния му труд. Оценявам приносите като значими както за практиката, така и за обогатяване на съществуващите знания.

Като принос за преодоляване на теоретичните дефицити в областта на регионалното развитие може да се оцени направената от докторанта систематизация на понятийния апарат, свързан с изясняването на процеси и явления по отношение на функционирането на инфраструктурните коридори. Трябва да се отбележи *методологичния принос на автора* при направената пространствена оценка и регионалния анализ на инфраструктурен коридор № 9, зоната му на гравитация и нивото на свързаност, както и при провеждането на емпиричното изследване за извеждане на значението на инфраструктурен коридор № 9 за българското социално-икономическо развитие и обществените нагласи към неговото изграждане и функциониране. *Практическа приложимост* при разработването на регионални политики и стратегии могат да намерят и очертаните от докторанта насоки и тенденции за регионално развитие, свързани с изграждането и развитието на инфраструктурен коридор № 9, в контекста на неговото регионално, национално и международно значение, както и във връзка с процесите на свързаност и достъпност в общоевропейското пространство.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Списъкът с публикации по дисертационния труд включва 5 доклада и една статия. Те популяризират основни тези, резултати и приносни моменти от изследванията на докторанта.

6. Оценка на автореферата

Депозираният автореферат е в обем 34 страници. Той е добре оформен и неговото съдържание кореспондира коректно с основния труд. Авторефератът е съставен съобразно изискванията, като отразява в синтезиран вид съдържанието на трите глави в дисертационния труд, предмета, обекта, тезата и методологията на научното изследване, както и получените крайни резултати.

Авторефератът включва и справка на приносните моменти в проведеното научното изследване. Справката е съставена правилно и отразява обективно постигнатите от докторанта научни резултати.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки по изложението на идеите и постановките в дисертационния труд. Препоръчвам на докторанта да определи приоритети, произтичащи от актуалността на дисертационния труд, да концентрира и задълбочи тяхното изследване и да публикува резултатите от своята научна работа в авторитетни международни и национални издания.

8. Заключение

Дисертационният труд отговаря на утвърдените изисквания за научната разработка, съдържа собствено изследване, основаващо се на задълбочено изучаване на конкретен проблем и предлага обосновано ново решение. Редица постановки, идеи и предложения в него могат да се оценят като приноси с научен и научно-приложен характер. Идеите и резултатите от проведените изследвания авторът е популяризировал в подходящи публикации.

Всичко това ми дават основание категорично да поставя положителна оценка на представения дисертационен труд и да препоръчам на членовете на Научното жури да присъдят научната и образователна степен „доктор” по научна специалност „Администрация и управление (регионално развитие) на Радослав Стефанов Костев.

18.05.2021г.

Подпис:

(проф. д-р Галина Куртева)